

Valtakunnallisen Omistajanvaihdosfoorumin suositus kunnille toimenpiteiksi pk-yritysten yrityskauppojen ja sukupolvenvaihdosten edistämiseksi

Yritysten omistajanvaihdokset ovat keskeinen tekijä kuntien elinvoiman ylläpitämisessä ja kehittämisessä. Ne vaikuttavat suoraan työllisyyteen, verotuloihin sekä alueen pito- ja vetovoimaan. Ilman onnistuneita omistajanvaihdoksia työpaikat ja palvelut voivat kadota kunnasta.

Suomessa on yli 455 000 yritystä (pl. maa-, metsä- ja kalatalous), joista seuraavan kahden vuoden aikana yli 60 000 yritystä on omistajanvaihdoksen edessä. Esimerkiksi kunnassa, jossa on 2 000 yritystä, tämä tarkoittaa noin 280 yritystä.

Omistajanvaihdoksilla varmistetaan työpaikkojen säilyminen ja uusien syntyminen kunnissa. Tällä hetkellä joka viides työnantajayritys etsii uutta omistajaa lähivuosina, mikä tarkoittaa 14 000 yritystä ja noin 100 000 työntekijää.

Omistajanvaihdos tuottaa tutkitusti kasvua. Uusi omistaja tuo mukaan uusia ideoita ja investointeja sekä kehittää liiketoimintaa. Omistajanvaihdosbarometrin (2024) mukaan yritysosto tehneistä yrityksistä kasvoi 74 prosenttia kolmen vuoden aikana, kun taas muissa yrityksissä vastaava luku oli 38 prosenttia.

Omistajanvaihdosfoorumi suosittelee kuntia parantamaan omistajanvaihdospalveluiden saatavuutta hyödyntämällä seuraavia hyväksi havaittuja toimintamalleja.

1. Yrityspalveluseteli omistajanvaihdosten edistämiseen

Omistajanvaihdospalveluita tarvitsevat yritysten ostajat, myyjät ja sukupolvenvaihdoksen osapuolet. Omistajanvaihdospalveluita tuottavat sekä yksityiset että julkiset toimijat. Nykyisen julkisten organisaatioiden omistajanvaihdospalveluiden tarjonnan vuoksi yksityisen elinkeinotoiminnan harjoittaminen yrityskauppa-markkinoilla on joillain alueilla haastavaa.

Omistajanvaihdokseen suunnatun yrityspalvelusetelin avulla vahvistetaan yksityisten toimijoiden asemaa yrityskauppa-markkinoilla sekä tiivistetään yhteistyötä julkisten ja yksityisten toimijoiden välillä.

Seteli selkeyttää julkisten organisaatioiden roolia matalan kynnyksen omistajanvaihdospalveluiden tarjoajana. Matalan kynnyksen neuvontapalveluun kuuluu alustava neuvonta omistajanvaihdosprosessista, mutta se ei sisällä esimerkiksi arvonmäärittystä tai kauppakirjojen laatimista.

Alla on esiteltynä kolme hyväksi havaittua yrityspalveluseteliä esimerkkinä:

1. Imatran alueen kasvuseteli 1 500 €

Imatran Seudun Kehitysyhtiö Oy myöntää [kasvusetelin](#) yritystoiminnan kehittämiseksi. Kasvuseteli on matalan byrokratian ratkaisu, joka auttaa paikallisia yrityksiä hyödyntämään ulkopuolista asiantuntijuutta. Kasvuseteliä voi käyttää omistajanvaihdostilanteissa esimerkiksi arvonmäärittäksessä.

Lisätietoja:

Sven Langbein
Yritysasiantuntija
045 269 2000
sven.langbein@kehy.fi

2. Kemiönsaaren asiantuntijapalvelu

Kemiönsaaren kunnan [asiantuntijapalvelun](#) avulla tarjotaan paikallisille yrittäjille mahdollisuus saada apua yrityksen kehittämiseen muun muassa sukupolvenvaihdoksissa. Palvelu on räätälöity tukemaan alueen pk-yrityksiä.

Lisätietoja:

Minna Rehn
Yritysneuvoja
040 778 5662
minna.rehn@kimitoon.fi

3. Parkanon kunnan yritysseteli 500 €

Parkanon kunnassa on käytössä yrityspalveluseteli, jota voidaan käyttää omistajanvaihdosta tukeviin palveluihin. Seteliä tarjotaan asiakastapaamisten perusteella tilannekohtaisesti.

Lisätietoja:

Jari Pihlajamäki
Yritysasiantuntija
040 844 1991
jari.pihlajamaki@kehitysparkki.fi

Elina Kortesmaa
Kehityskoordinaattori
040 648 6914
elina.kortesmaa@kehitysparkki.fi

Esimerkit

Liite 1 Yrityspalvelusetelit

2. Maakuntakohtainen pysyvän toiminnan malli omistajanvaihdospalveluille

Pysyvän toiminnan malli tarjoaa tehokkaan tavan hallita omistajanvaihdoksia kunnissa. Yrittäjät tarvitsevat tukea siihen, miten omistajanvaihdos toteutetaan ja miten siihen on syytä valmistautua. Hankeriippumaton malli mahdollistaa jatkuvan, luotettavan ja tasapuolisen tuen alueen yrityksille.

Omistajanvaihdokset eri yhtiömuodoissa vaativat erityistä perehtyneisyyttä, mutta kuntien peruselinkeinoneuvonnassa ei usein ole riittävästi aikaa omistajanvaihdoksiin liittyvien erityiskysymysten selvittämiseen.

Pysyvällä mallilla varmistetaan, että maakunnassa on tarvittava asiantuntemus saatavilla yhdestä pisteestä, joka palvelee kaikkia alueen yrityksiä riippumatta niiden sijainnista, koosta tai yhtiömuodosta. Palvelun kehittäminen alueen tarpeisiin toteutuu parhaiten, kun sillä on riittävä asiakaskunta.

Omistajanvaihdosasiantuntijan käytännön työtehtäviä:

- Alkuvaiheen neuvonta
- Infotilaisuuksien järjestäminen
- Yrittäjien herättelyviestintä omistajanvaihdoksen mahdollisuuksista
- Tietoisuuden lisääminen yritysostosta vaihtoehtona uuden yrityksen perustamiselle
- Ulkomaalaistaustaisten asiakkaiden erityistarpeiden huomioiminen ja palveluiden kehittäminen heidän tarpeitaan paremmin vastaaviksi

- Maakunnan palveluntarjoajaverkoston tunteminen sekä asiakkaiden ohjaaminen oikeille jatkotahoille – yrityspalveluseteliä hyödyntäen

Kunnat voivat järjestää omistajanvaihdosasiantuntijan palvelut yhteistyössä esimerkiksi seuraavasti:

- Sopimus kolmeksi vuodeksi kerrallaan palveluntoteuttajan (esim. yrittäjäjärjestön tai muu alueellinen toimija), toiminnan ohjausryhmän ja rahoittavien kuntien kanssa.
- Kuntien rahoitusosuus kattaa esimerkiksi 85 % kokonaisrahoituksesta ja määräytyy asukasmäärien suhteessa.
- Kunnat sitoutuvat toiminnan rahoitukseen toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella, jossa irtautuminen on mahdollista rahoitusraamikausien vaihtuessa irtisanomisajan puitteissa.
- Palvelun toteuttaja ja kunnat tekevät toistaiseksi voimassa olevan sopimuksen maakunnallisten omistajavaihdospalveluiden toteuttamisesta.
- Rahoitusesimerkki Etelä-Pohjanmaalta: vuotuinen rahoitusraami vuosille 2024–2026 on 83 000 €, josta kuntien osuus on 70 550 € ja yrittäjäjärjestön 12 450 €.
- Palvelun toteuttaja vastaa asiantuntijan työn koordinoinnista, työtilasta, taloushallinnosta, päivittäisestä johtamisesta ja markkinoinnista.

Esimerkit

Liite 2 Satakunnan ja Etelä-Pohjanmaan palvelusopimukset

Yhteistyössä
Omistajanvaihdosfoorumi kumppaneineen

Marianne Ruusunhelmi
Suomen Yrittäjät

Omistajanvaihdosfoorumin
yhteiskuntavaikuttamisteemaryhmän
puheenjohtaja

Jari Huovinen
Elinkeinoelämän keskusliitto

Omistajanvaihdosfoorumin
puheenjohtaja